

L'APUNT

Jim i Amy: el que no va poder ser

Xavier Castillón

Aquest mes hem commemorat els aniversaris de dues grans pèrdues per a la història del rock i la música popular contemporània: el 3 de juliol va fer 50 anys de la mort de Jim Morrison, la veu dels fonamentals The Doors –la revista *Ruta 66* li dedica la portada del seu número d'estiu– i divendres passat, 23 de juliol, en va fer 10 del traspàs de la cantant britànica Amy Wine-

house, que estava destinada a ser la gran diva del *soul* del segle XXI. Per casualitats tràgiques de la vida, tots dos tenien 27 anys, però avui no parlarem del macabre club dels 27: preferim celebrar el seu llegat, escoltar la seva música, lamentar el que no va poder ser. Dimarts, *Sense ficció* de TV3 emetrà *Amy: La noia darrere del nom*, d'Asif Kapadia, per recordar-la tal com era.

el guardó, així com la dimensió internacional de la proposta de Proa. Per primer cop, el premi Sant Jordi comptarà amb una presentació per fer arribar l'obra a tots els lectors en llengua catalana del món. Proa també assegura la presència de l'obra guanyadora en les fires literàries internacionals de més prestigi.

Molt bé. Fins aquí, les dades. Però si obrim aquesta matrioixca editorial, veiem que Planeta és propietària, entre gairebé cinquanta editorials més, del Grup 62, que està format, en català, per Edicions 62, Empúries, Proa, Columna, Destino, Pòrtic i Estrella Polar. Fins aquí, tampoc passa res; és un gran grup empresarial. Però si fem cas d'un altre rumor –sí, mal fet– que deia que Grup 62 va posar en marxa el premi Proa el 2019 com a resposta a la pèrdua del Sant Jordi, ara què faran?

La resposta que dona Emili Rosales, director editorial del Grup 62, és ben clara i dissipa els dubtes: “Continuarem amb el pre-

“Els premis són un bon instrument per difondre la literatura catalana”

mi Proa perquè es va crear de cara a la campanya de Nadal. Non'hi havia cap, estranyament.”

Rosales afirma que són “un grup editorial amb diferents segells i cadascun té una personalitat, una manera d'arribar al públic i unes eines per fer-ho”. “Som un grup que hem integrat uns discursos editorials diferents i un dels èxits és que cada editorial compta en aquesta pluralitat”, hi afegeix.

És sorprenent que el conglomerat d'editorials de Grup 62 sumi una despesa de més de 250.000 euros anuals, només en dota-

cions de premis, entre què gairebé tots els més importants. Això sí, qui aporta la dotació és variable i, el més important, en força casos –no sempre–, els números al final surten gràcies a les vendes. “Els premis són un bon instrument per difondre la literatura catalana, que és el nostre objectiu principal. Només per repassar alguns dels darrers premis, el Lull ha consolidat la veu com a narrador de Gerard Quintana, el Pla ha arribat en el gran moment que està tenint Maria Barbal, el Bertrana de Núria Esponellà va per la quarta edició...”, argumenta Rosales.

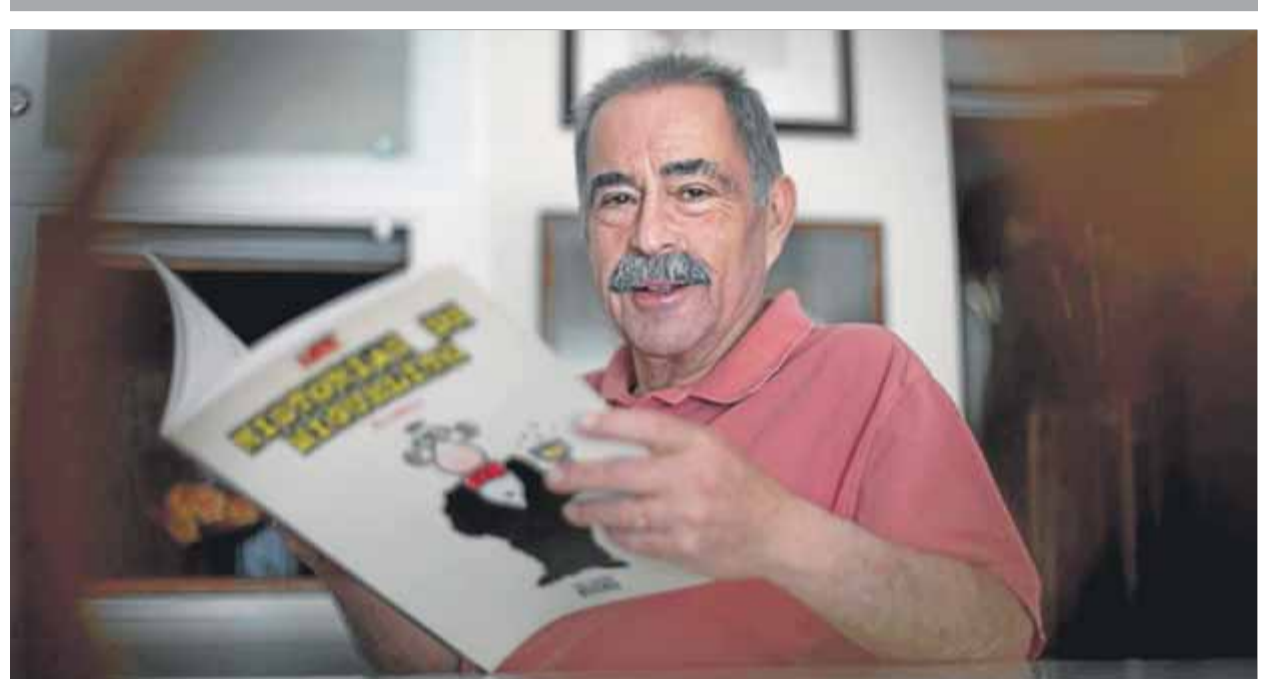
Més coses sobre premis

A banda de la dotació, en molts casos cal sumar el cost de la festa de lliurament. En el cas de la Nit de Santa Llúcia, és evident i la despesa també l'assumeix Òmnium Cultural.

Hi ha premis que els darrers anys han rebaixat la dotació per ajustar-se a la realitat econòmica –com intenten fer amb els sous dels jugadors del Barça–, per exemple, el Sant Joan BBVA, que va passar de 70.000 a 35.000, i el Ramon Llull, que va passar de 90.000 a 60.000.

En el gràfic que il·lustra aquestes ratlles només es consignen premis de narrativa, inclosa la infantil i juvenil, però hi ha molts més premis amb dotacions sucoses, també d'assaig i de poesia, com ara el Carles Riba, el més destacat en català, dotat amb 3.000 euros. Sí, el pública Proa.

Volem creure que hi ha prou qualitat literària per dignificar tants premis. És més dubtós que hi hagi un volum suficient de lectors. El cas és mantenir activa la roda de la literatura catalana. Si cal, posant-hi uns bons trossos de formatge (premis) i que els ratolins (autors) mirin d'encalçar-los mentre els editors es freguen les mans. Perquè, afortunadament, els números els han sortit força bé, fins i tot amb la pandèmia al damunt. Això sí que és de premi. ■

Carles Romeu al seu estudi el 2011, en una entrevista que li va fer aquest diari en rebre el premi Gat Perich ■ ROBERT RAMOS

Mor als 73 anys el dibuixant Carles Romeu, fundador d'“El Jueves” i creador del personatge Miguelito

L'humor seriós, reflexiu i elegant

Redacció
BARCELONA

“L'humor no s'ha de deixar en mans dels graciosos; l'ha de fer gent seriosa.” Ho va dir fa deu anys, en una entrevista publicada fen aquestes pàgines, el dibuixant Carles Romeu Müller, un dels fundadors de la revista satírica *El Jueves* i creador de personatges com Betty i Miguelito. La mateixa revista va fer públic ahir a les xarxes socials que l'humorista gràfic havia mort als setanta-tres anys.

“Hem perdut un pare”, deia el perfil d'*El Jueves* en un tuit publicat ahir. “Vam parlar amb l'editor José Ylarrio i li vam dir que volíem fer una revista entre *El Popus*, que era més bèstia, i *Por Favor*, que era intel·lectual”, explica va Carles Romeu a l'entrevista a *El Punt Avui*.

Carles Romeu Müller va

néixer el 1948 a Barcelona. Fill d'un empresari català del sector tèxtil i de mare francesa, va iniciar estudis mercantils però els va deixar per començar els d'arts i oficis, que tampoc va acabar. Durant la seva joventut es va dedicar a nombrosos oficis amb els quals es va familiaritzar amb el dibuix i la pintura. L'educació diferent que va rebre, en ple franquisme, va ser “un avantatge”. “La meva mare era francesa, fumava i conduïa, i amb deu o onze anys jo ja havia estat a París. El meu pare també havia viscut la seva joventut a París, abans de la Guerra Civil, i tot això em va donar una educació diferent”, afirmava.

Ninotaire prolífic

Des del 1972, en què va publicar el seu primer còmic, Romeu va col·laborar en uns seixanta mitjans diferents i va participar en la

creació de revistes d'humor com *Mata Ratos*, *El Jueves*, *Nacional Show* i la segona època de *Muchas Gracias*. A partir de 1976 va publicar durant trenta-tres anys a *El País* i la seva revista dominical les vinyetes del seu personatge Miguelito, que prèviament havia estat rebutjat al *Diario de Barcelona* en considerar-lo nihilista.

Romeu va compaginar aquesta feina amb publicacions a les revistes *Muy Interesante*, *Triunfo*, *Interviú*, *Playboy*, *Harakiri* i la francesa *Charly Mensuel*. També va treballar a la ràdio, al costat de Jordi Estadella, i a la televisió, sobretot a TV3. Amb Tom i Perich van ser guionistes de més de sis-cents programes, entre els quals hi ha *Filiprim*, *Tres i l'astròleg*, *La parada*...

El dibuixant va publicar dotze llibres de còmics i dues novel·les, entre els

quals hi ha els títols *Històries de Miguelito* i *Vivo sin vivir en mí*.

Humor reflexiu i elegant

Romeu era un clar representant de l'humor català, amb un estil reflexiu, intel·ligent i elegant, que no necessitava el traç gruixut per fer riure. En l'àmplia entrevista que li va dedicar aquesta secció el 2011, el ninotaire es queixava que treballar “és molt més difícil ara, ja que s'ha d'evitar la incorrecció política per no molestar segons quins col·lectius”, i considerava que “l'humor ha de ser crític amb tothom”, però hi ha d'haver uns límits: “Si no fos per la hipocresia, ja ens hauríem matat tots entre nosaltres. No pots dir a la gent el que penses d'ells a la cara. Hi ha d'haver uns límits, unes fronteres, perquè si no la convivència no és possible.” ■